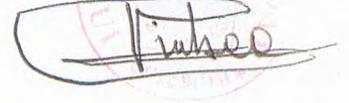

Aprob,
Avocatul Poporului,
Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita desfășurată la Centrul de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil
Giurgiu

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei la Centrul de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 14 alin. (1) și a art. 29⁷ alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituția Avocatul Poporului a efectuat la data de 21 iunie 2017, o vizită la Centrul de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu.

La efectuarea vizitei au participat consilieri din cadrul instituției Avocatul Poporului, Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție (doamna _____ jurist, doamna _____ -medic și domnul _____ -psiholog), domnul _____ -asistent social din partea Colegiului Național al Asistenților Sociali din România și reprezentantul Organizației Neguvernamentale Societatea Independentă Română a Drepturilor Omului (doamna _____).

Obiectul vizitei l-a constituit verificarea modului de implementare a recomandărilor transmise Centrului de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu, ca urmare a vizitei efectuate în data de 20 iunie 2016.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu este destinat cazării solicitanților de azil care nu dispun de mijloace materiale pentru întreținere pe perioada procedurii de azil sau pentru motive justificate de interes public, în limita locurilor disponibile și a celor care au primit o formă de protecție în România.

Din partea Centrului au participat la discuții domnul Mihai Patuleanu, director al Centrului Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu și doamna Manuela Nicoară, fost director al centrului, care în cadrul discuțiilor au făcut o scurtă prezentare a situației din Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Giurgiu de la data vizitei anterioare a reprezentanților instituției Avocatul Poporului.

Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Giurgiu era prevăzut cu o capacitate de 100 de locuri dispuse în 7 camere de cazare. La data vizitei, capacitatea centrului a fost extinsă cu 70 de locuri, **fiind transformate în dormitoare sala de sport și camera de rugăciuni**. În primele 5 luni ale anului 2017 rata de ocupare a fost de 173%. La momentul vizitei erau cazate în centru 84 persoane (72 solicitanți de azil și 12 beneficiari ai

statutului de refugiat), din care erau prezente efectiv 63 persoane (4 beneficiari fiind învoiți), ceea ce însemna un procent de ocupare de 84%.

Solicitanții de azil care au fost cazați în centru erau cu preponderență bărbați singuri, în special cu vârste între 18-60 ani. La data vizitei în Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Giurgiu erau prezenți 8 minori și o persoană de gen feminin însoțită de fratele acesteia. De asemenea, o persoană avea deficiențe de auz și vorbit. Potrivit informațiilor comunicate de conducerea Centrului, toți minorii au fost înscriși în sistemul de învățământ. În ceea ce privește reprezentarea intereselor minorilor, din verificarea dosarelor s-a constatat că acestea erau reprezentate prin doamna _____, consilier juridic în cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu, care semnase interviurile preliminare, notele de interviu, împreună cu intervievatorul, interviuatul și interpretul. De asemenea, semnătura de participare a reprezentatului legal apare și pe alte documente cu privire la stabilirea altor drepturi (soluția dată cererii de acordare a statutului de refugiat).

Potrivit opiniei psihologului echipei de vizită, cu privire la asigurarea dreptului la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor copilului, cu excepția desemnării reprezentantului legal și a participării acestuia la interviuri, nu au fost efectuate alte activități de consiliere, orientare și sprijin psihoemoțional și moral care să permită dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială din partea reprezentanților Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, având în vedere că, minorii cetățeni străini aflați pe teritoriul României, beneficiază de dispozițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată.

În centru au ajuns imigranți din diverse țări, precum: Pakistan, Irak, India, Afganistan, Algeria, Siria, Etiopia și Eritrea. Limbile vorbite de solicitanții de azil erau: araba, pastu, urdu, bengali, engleza, dari, hindi, tigrina și bangla.

Solicitanții de azil erau consiliați după cazarea în Centru în privința drepturilor și obligațiilor pe durata procedurii de azil și ca persoană cazată în centru de personalul cu atribuții în domeniu și de cel al organizațiilor neguvernamentale, sens în care primeau un material informativ editat în 12 limbi străine. Consilierea juridică se făcea în special de către Consiliul Național Român pentru Refugiați în baza proiectelor pe care le desfășurau în Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Giurgiu.

În cadrul vizitei, echipa a constatat că persoana de gen feminin, originară din Etiopia era cazată într-o camera împreună cu fratele ei și cu alte trei persoane de gen masculin, originare din Eritrea și Etiopia, nefiind respectate prevederile art. 36 alin. (1) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil aprobat prin Ordinul Ministrului afacerilor interne nr. 130/2016, potrivit cărora persoanele sunt cazate separat pe camere în funcție de sex, cu excepția străinilor membri ai unei familii, care sunt cazați în aceeași cameră, asigurându-li-se un nivel corespunzător de intimitate.

Referitor la personalul centrului, la data efectuării vizitei Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu avea un număr de 37 de posturi, respectiv 12 ofițeri, 22 agenți și 3 posturi de personal contractual din care erau ocupate 29 de posturi. Cu privire la modificările de la ultima vizită, conducerea centrului a menționat că au fost angajați doi ofițeri, un electrician, un instalator, o îngrijitoare, doi agenți și un medic. Urmasă să fie scoase la concurs postul de asistent medical și cel de psiholog. Echipa de vizită a constatat că în cadrul personalului angajat, existau persoane care nu avea cunoștințe de limbă engleză ceea ce crea dificultăți în comunicarea cu azilanții, mai ales în situațiile de urgență pe timpul nopții. Or, cunoașterea limbii engleze ar fi trebuit să fie o obligație la angajarea în acest centru.

Apa caldă și curentul electric erau distribuite fără întrerupere. Dezinsecția și deratizarea se făceau trimestrial, iar curățenia în spațiile destinate cazării solicitanților de azil se realiza zilnic de către aceștia, în principal la sfârșitul zilei.

Recomandări :

-asigurarea asistenței minorilor cazați în centru și contactarea cu prioritate a specialiștilor din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu;

-respectarea criteriilor de cazare pe camere a solicitanților de azil potrivit prevederilor art. 36 alin. (1) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil aprobat prin Ordinul Ministrului afacerilor interne nr. 130/2016;

În continuare prezentăm recomandările transmise Centrului de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu în urma vizitei efectuate în anul 2016, punctul de vedere comunicat de instituția vizitată și constatările din ziua vizitei efectuată la data de 20 iunie 2017:

- *În urma vizitei din 2016 s-a recomandat igienizarea generală a spațiilor Centrului și amenajarea unui spațiu de plimbare și recreere în curtea Centrului;*

Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu a transmis instituției Avocatul Poporului că la data de 19.08.2016 și respectiv, 25.11.2016 au fost realizate dezinsecția și deratizarea în Centru de către o firmă specializată, aceste activități fiind realizate periodic. Totodată, pentru asigurarea curățeniei în centru a fost angajat personal auxiliar, care se ocupă de igienizarea și întreținerea spațiilor. Referitor la amenajarea unui spațiu de recreere, conducerea Centrului a inclus în propunerile privind Planul Anual de Asigurare Tehnico Materială și Financiară pe anul 2017, finanțarea acestei activități.

Referitor la starea de curățenie și la faptul că dușurile și grupurile sanitare erau infestate cu insecte, Centrul a menționat că aceste aspecte au fost remediate la începutul lunii august, când a fost angajat personalul contractual specializat (îngrijitor, electrician și instalator).

În plus, Inspectoratul General pentru Imigrări a comunicat referitor la amenajarea unui spațiu de recreere, că această propunere a fost inclusă pentru finanțare în cadrul unui proiect amplu cu finanțare din MFN (Mecanismul Financiar Norvegian) –fișă proiect aflată în faza de dezvoltare, urmând a se amenaja spații de joacă și de desfășurare a activităților sportive.

În cadrul vizitei de verificare a implementărilor s-a constatat că starea generală a Centrului în zona de cazare a solicitanților de azil continua să fie marcată de lipsa de igienă din camere și din unele spații comune (grupuri sanitare, dușuri, oficii de pregătire a hranei). Acestea necesitau reparații de urgență și igienizare.

În unele camere (camerele nr. 204, 212, 213) pereții erau murdari, aveau zugrăveala căzută și zone cu igrasie. De asemenea, în dormitoare nu existau coșuri de gunoi, iar dulapurile destinate păstrării hainelor erau utilizate pentru depozitarea alimentelor și a cutiilor de conserve desfăcute și consumate. Unele dintre dulapuri nu aveau balamale și închizători funcționale, nici rafturi pentru organizarea și depozitarea articolelor de îmbrăcăminte și umerase.

Referitor la grupurile sanitare, în zona de cazare a solicitanților de azil erau 2 grupuri sanitare (unul pentru femei și unul pentru bărbați) dotate cu 5 wc-uri turcesti. **Grupurile sanitare nu erau igienizate corespunzător, având pereții degradați și instalațiile sanitare uzate.**

În ceea ce privește oficiile de pregătire a hranei, acestea nu erau într-o stare corespunzătoare de curățenie, aragazurile, gresia și faianța nefiind curățate corespunzător.

Potrivit opiniei reprezentantului organizației neguvernamentale, beneficiarii centrului nu aveau afișate măsuri de menținere a curățeniei și igienei și nici atribuții și responsabilități (în mod obișnuit, în locații care se confruntă cu cazare pasageră aceste măsuri nu sunt respectate dar trebuie să fie vizibile, afișate, traduse în limbile celor cazați presupunând că unii dintre beneficiari se vor responsabiliza, existând și posibilitatea acordării de recompense pentru cei care își asumă responsabilități).

O altă deficiență a centrului era cu privire la spațiile comune și facilitățile puse la dispoziția azilanților. Centrul nu deținea spații de joacă pentru copii, iar sala de sport fusese desființată.

Recomandări:

-efectuarea lucrărilor de reparații și igienizare a spațiilor de cazare a solicitanților de azil, precum și amenajarea unor spații de joacă și de desfășurare a activităților sportive în cadrul centrului;

-întocmirea unui program de curățenie, tradus în limbile străine vorbite de solicitanții de azil, în așa fel încât să fie asigurată ordinea și curățenia în spațiile de cazare ale solicitanților de azil;

- *În urma vizitei din 2016 s-a recomandat construirea unei rampe de acces în Centru precum și montarea de bare de susținere și deplasare pe culoare și la grupurile sanitare cu respectarea normelor în vigoare privind asistența pentru persoanele cu dizabilități;*

Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu a comunicat instituției Avocatul Poporului următoarele: construirea acestora a fost inclusă în propunerile privind Planul Anual de Asigurare Tehnico Materială și Financiară pe anul 2017.

La nivelul Inspectoratului General pentru Imigrări acest obiectiv de investiție este inclus într-o fișă de proiect cu finanțare din MFN (Mecanismul Financiar Norvegian) aflată în faza de dezvoltare, lucrările de reabilitare și modernizare vizând îmbunătățirea condițiilor de cazare și asigurarea asistenței prin lucrări de reamenajare/reabilitare a Centrului Regional de Cazare și

Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu. Prin acest proiect, la nivelul Centrului regional Giurgiu se urmărește atingerea următoarelor obiective:

-asigurarea unor condiții optime de cazare a solicitanților de azil și beneficiarilor unei forme de protecție în România, inclusiv a persoanelor vulnerabile;

-asigurarea condițiilor necesare desfășurării de activități culturale, educaționale și recreative;

-asigurarea unor condiții de siguranță corespunzătoare;

-furnizarea asistenței specifice solicitanților de azil, prin asigurarea unor condiții adecvate de primire și asistență în cadrul centrelor, inclusiv de acordare a unor servicii de consultanță și asistență juridică, interpretare, asistență socială, în conformitate cu reglementările naționale aplicabile.

Rezultatele propuse mai sus vor fi îndeplinite, în principal, prin următoarele activități:

a. Îmbunătățirea condițiilor de cazare prin reconfigurarea încăperilor în vederea:

-posibilității cazării cazurilor speciale-familii monoparentale, persoane cu dizabilități, minori neînsoțiți, persoane în vârstă sau victime ale torturii;

-posibilității cazării unor familii;

-evitării cazării în aceeași încăpere a solicitanților de azil și a beneficiarilor unei forme de protecție în România, care provin din țări aflate în conflict armat sau religios;

-dotării scării interioare cu grilaje metalice pentru siguranța persoanelor cazate.

b. Reabilitarea termică a clădirii în vederea reducerii cheltuielilor administrative, a respectării prevederilor legale pentru asigurarea minimumului de confort și instalării unor centrale proprii pe gaz, prin:

-placarea exterioară cu polistiren;

-înlocuirea tâmplăriei;

-înlocuirea instalației termice;

-reducerea volumului de aer încălzit prin montarea unor tavane false, având în vedere faptul că înălțimea camerelor este de 4 m

c. Amenajarea spațiilor exterioare, prin:

-reabilitarea aleilor și a drumurilor interioare;

-dotarea cu corpuri de iluminat;

- amenajarea unui spațiu de joacă pentru copii și mini teren exterior de sport;
- banda de acces pentru persoanele cu handicap.

În cadrul vizitei reprezentanții instituției Avocatul Poporului au constatat că **această recomandare nu a fost implementată**. Conducerea centrului a menționat că, în cursul anului 2018, Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu urmează să intre într-un proces de reabilitare și reconfigurare a spațiilor de cazare.

Recomandare:

-construirea unei rampe de acces în Centru precum și montarea de bare de susținere și deplasare pe culoare și la grupurile sanitare cu respectarea normelor în vigoare privind asistența pentru persoanele cu dizabilități

- *În urma vizitei din 2016 s-a recomandat asigurarea asistenței medicale de autoritățile publice în custodia cărora se află solicitanții de azil (fie prin angajarea unui medic, fie prin desemnarea unui medic de către Inspectoratul General pentru Imigrări care să acorde asistența medicală și în Centru, fie prin încheierea unui contract de prestări servicii cu un medic);*

Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu a comunicat instituției Avocatul Poporului că în luna noiembrie 2016 a fost organizat de Inspectoratul General pentru Imigrări un concurs în vederea ocupării funcției de medic specialist, aceasta fiind ocupată, urmând ca la începutul anului 2017, postul să fie încadrat.

În plus, Inspectoratul General pentru Imigrări a transmis că în paralel cu procesul de recrutare și cu lipsa personalului specializat pe această linie, activitatea a fost acoperită prin finanțarea a două granturi ce au vizat asigurarea de servicii medicale/psihologice, informare, asistență, consiliere și servicii conexe pe această linie tuturor solicitanților de azil.

Potrivit constatărilor medicului echipei de vizită, la data vizitei, medicul angajat prin concurs se afla în centru. În timpul scurs de la angajare, acesta reușise să organizeze activitatea medicală în mod optim și eficient.

- *În urma vizitei din 2016 s-a recomandat implementarea unor proceduri clare de triaj epidemiologic și screening la admiterea în Centru, efectuate de personal medical calificat și specializat în depistarea patologiei infecto-contagioase specifice zonelor de unde provin solicitanții de azil;*

Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu a transmis instituției Avocatul Poporului că triajul epidemiologic și screening-ul la cazarea în centru se realizează în ziua depunerii cererii de protecție internațională de către personalul compartimentului medical al Centrului și la nevoie de către medicul care desfășoară activități specifice în cadrul proiectelor finanțate de către Inspectoratul General pentru Imigrări din FAMI. De la începutul anului 2017 aceste activități vor fi realizate de medicul care a promovat examenul în luna noiembrie 2016.

În plus, Inspectoratul General pentru Imigrări a comunicat că, la nivelul Centrelor regionale ale Inspectoratului General pentru Imigrări există o procedură specifică privind acordarea asistenței medicale specifice solicitanților de azil prin care examenul medical la sosirea în Centrul de cazare este obligatoriu și se efectuează de către un medic, conform celor precizate mai sus.

Conform opiniei medicului echipei de vizită, de la data angajării în centru, medicul a efectuat procedurile de triaj epidemiologic și screening pentru depistarea patologiei infecto-contagioase specifice zonelor de unde proveneau solicitanții de azil, în mod sistematic și corect, cu respectarea algoritmilor de examinare medicală. Nu se depistase nici un caz de acest tip. Patologia predominantă era reprezentată de afectări dermatologice de tipul eczemelor sau al atopiilor cutanate.

- *În urma vizitei din 2016 s-a recomandat păstrarea fișelor și documentelor medicale ale solicitanților de azil în condiții de securitate și confidențialitate, conform cu prevederile legislației în vigoare privind confidențialitatea datelor medicale și accesul la dosarul medical al unei persoane;*

Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu și Inspectoratul General pentru Imigrări au comunicat instituției Avocatul Poporului că fișele și documentele medicale ale solicitanților de azil și beneficiarilor unei forme de protecție internațională se păstrează în condiții de securitate și confidențialitate conform cu legislația în vigoare. Cabinetul medical în care sunt păstrate aceste documente este zona zero de securitate clasa a-II-a în care are acces doar personalul medical.

În cadrul vizitei de verificare a implementării recomandărilor, medicul echipei de vizită a constatat că fișele și documentele medicale ale solicitanților de azil erau păstrate la cabinetul medical, corect și în conformitate cu prevederile legislative în vigoare.

- *În urma vizitei din 2016 s-a recomandat păstrarea medicamentelor psihotrope într-un dulap separat și securizat; administrarea doar la indicația strictă a unui medic specialist; evidența clară a administrării, cu menționarea datei, orei, numelui și diagnosticului asistatului care le primește precum și a numelui medicului care le-a prescris, notate într-un registru separat;*

Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu a comunicat că începând cu anul 2017, odată cu încadrarea efectivă a funcției de medic, medicamentele psihotrope ce vor fi prescrise de medicul specialist persoanelor cazate în Centru vor fi notate într-un registru separat, cu menționarea datei, orei, numelui și diagnosticului asistatului care se tratează și păstrate într-un dulap securizat. În prezent, Centrul nu deține medicamente psihotrope destinate de medicul specialist persoanelor cazate în Centru.

În plus, Inspectoratul General pentru Imigrări a transmis că orice tratament recomandat a fost administrat strict sub supravegherea asistentei medicale ce își desfășoară activitatea permanent în Centru sau de către medicul aflat sub contract cu organizațiile neguvernamentale responsabile pe această linie.

În cadrul vizitei de verificare a implementărilor s-a constatat că medicamentele psihotrope erau păstrate într-un dulap separat și securizat și erau administrate doar la indicația strictă a unui medic specialist. Potrivit medicului echipei de vizită era ținută o evidența clară a administrării acestor medicamente, cu menționarea datei, orei, numelui și diagnosticului persoanei care le primește precum și a numelui medicului care le-a prescris, într-un registru separat.

- *În urma vizitei din 2016 s-a recomandat adaptarea Centrului de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu pentru nevoile persoanelor cu dizabilități;*

Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu a comunicat că se va realiza în perioada 2017-2010 prin finanțare europeană, în prezent asemenea cazuri se repartizează la centrele care au condiții pentru această categorie vulnerabilă.

Suplimentar, Inspectoratul General pentru Imigrări ne-a transmis că pentru dotarea Centrului Giurgiu, la data de 23.12.2016 a fost semnat contractul de finanțare nerambursabilă nr. 10 aferent fișei de proiect de monopol ROFAMI2016OS1P05- "Îmbunătățirea condițiilor de recepție în centrele regionale ale Inspectoratului General pentru Imigrări". Prin implementarea acestui proiect, în perioada imediat următoare Centrul Regional Giurgiu va fi dotat, printre altele și cu următoarele: stativ perfuzie, scaun cu roțile pentru persoanele cu handicap, scaun wc pentru persoanele cu handicap, cântar electronic cu taliometru.

În cadrul vizitei de verificare a implementării recomandărilor s-a constatat că existau stative de perfuzie, dar nu se achiziționaseră încă celelalte articole menționate, respectiv: scaun cu roțile pentru persoanele cu handicap, scaun wc pentru persoanele cu handicap, cântar electronic cu taliometru.

Recomandare:

- Continuarea demersurilor pentru adaptarea Centrului de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu pentru nevoile persoanelor cu dizabilități;

➤ *În urma vizitei din 2016 s-a recomandat introducerea în schema de personal a unui post de psiholog și ocuparea acestuia;*

Centrul de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu a comunicat instituției Avocatul Poporului că în cursul anului 2016 a fost introdusă în schema de personal o funcție de psiholog care a fost scoasă la concurs la finalul acestui an.

*În cadrul vizitei de implementare a recomandărilor s-a constatat că Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Giurgiu **nu avea angajat un psiholog**, deși se desfășurase un concurs pentru ocuparea acestui post. Reprezentanții centrului nu au putut oferi informații cu privire la data exactă a reorganizării concursului. Din declarațiile conducerii centrului, reprezentanții unor ONG-uri desfășurau activități cu caracter psihologic pentru solicitanții de azil, însă nu au pus la dispoziția echipei de vizită acte doveditoare ale activității directe cu azilanții.*

Având în vedere că la data vizitei erau cazate 63 de persoane, iar în alte perioade un număr ce depășea 170, activitatea unui psiholog era necesară pentru a asigura asistența psihologică de urgență pentru persoanele străine, conform opiniei psihologului echipei de vizită.

Unii sau mulți dintre migrați pot prezenta o stare psihologică potențial foarte fragilă atât la sosirea lor în România cât și înainte de a ajunge în România. Unii dintre ei pot fi victimele torturii și/sau maltratării (în țările de origine sau pe parcursul deplasării, arestării, transferului, etc) și pot suferi traume, depresii și alte consecințe emoționale sau psihologice. Interveniile private sunt un moment foarte delicat, pentru victima torturii sau a traumei, vorbind despre ceea ce i s-a întâmplat poate fi o experiență extrem de dezorientantă și umilitoare, uneori este necesară prezența unui psiholog pe parcursul acestor interviuri, altele trebuie să fie oprite și reluate în funcție de starea emoțională a fiecărui azilant. La Bruxelles în 2016, Parlamentul European și Consiliul Europei au elaborat recomandări către statele europene prin care s-au stabilit standardele pentru primirea solicitanților de protecție internațională: Statele membre se asigură că persoanele care au suferit vătămări pe bază de gen, torturi, violuri sau alte forme grave de violență primesc tratamentul necesar pentru prejudiciile cauzate de astfel de acte, în special accesul la un tratament sau la îngrijiri, precum și asistență medicală și psihologică adecvată. Personalul care se ocupă de victime ale torturii, ale violurilor sau ale altor forme grave de violență trebuie să fi beneficiat de pregătire profesională corespunzătoare în ceea ce privește nevoile acestora și are obligația de a respecta normele de confidențialitate prevăzute în dreptul intern în legătură cu informațiile la care are acces datorită muncii sale.

- *În urma vizitei din 2016 s-a recomandat realizarea de evaluări psihologice inițiale, la intrare în centru a persoanelor noi și stabilirea unui set de măsuri și intervenții psihologice de specialitate în cazul identificării unor semne ale tulburărilor psihice, nevoi sau riscuri pentru viața și sănătatea mintală;*

Centrul de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu a transmis instituției Avocatul Poporului că după angajarea unui psiholog, se vor realiza evaluări și reevaluări psihologice ale persoanelor cazate în centru.

*În cadrul vizitei s-a constatat că **această recomandare nu a fost implementată.***

- *În urma vizitei din 2016 s-a recomandat reevaluare psihiatrică și psihologică a persoanelor care au deja un diagnostic psihiatric și au fost supuse torturii în țările lor și altor persoane care prezintă aceste riscuri;*

Centrul de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu a comunicat instituției Avocatul Poporului că reevaluările psihiatrice ale persoanelor care aveau deja un diagnostic psihiatric și au fost supuse torturii se vor realiza prin trimiterea și consultarea persoanelor în cauză de către medicul specialist psihiatru.

În plus, Inspectoratul General pentru Imigrări ne-a transmis cu privire la Recomandările nr. 8, 9 și 10 că începând cu data de 22.07.2016, în Statul de organizare al Centrului Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu este prevăzută o funcție de psiholog, concursul pentru ocuparea funcției desfășurându-se la data de 19.12.2016. Din cauza faptului că niciun candidat nu a îndeplinit condițiile necesare ocupării postului, concursul a fost amânat pentru o dată ulterioară. După angajarea unui psiholog, se vor realiza evaluări și reevaluări psihologice ale persoanelor cazate în Centru.

Pentru asigurarea acestor activități, Inspectoratul General pentru Imigrări beneficiază de serviciile permanente ale unui psiholog angajat pe bază de contract în cadrul proiectului - "Servicii de sănătate adaptate și accesibile pentru solicitanții de azil din România" implementat de Fundația ICAR în perioada 08.07.2016-08.07.2018.

Precizează faptul că, în lipsa menționării unui tratament psihiatric sau a unui program de psihoterapie, nu există obligativitatea acordării asistenței psihologice.

La nivelul Direcției Azil și Integrare (DAI) au fost luate măsuri în vederea stabilirii unui mecanism pentru identificarea timpurie a solicitanților de azil vulnerabili în vederea oferirii de răspunsuri adecvate la nevoile acestora (denumit în continuare mecanism), cu luarea în considerare a propunerii de mecanism/metodă formulată de UNHCR în urma implementării în perioada decembrie 2012-2013, în parteneriat cu Inspectoratul General pentru Imigrări, a proiectului "Asigurarea răspunsurilor efective pentru solicitanții de azil vulnerabili: Promovarea standardelor adecvate pentru identificarea și soluționarea cererilor persoanelor cu nevoi speciale", cofinanțat de Fondul European pentru Refugiați.

Mecanismul este necesar în special pentru respectarea art. 22-Evaluarea nevoilor speciale de primire ale persoanelor vulnerabile din Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională și art. 24-Solicitanții care au nevoie de garanții procedurale speciale din

Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale.

În acest context se realizează, cât mai curând posibil, o evaluare pentru a se stabili dacă un solicitant face parte dintr-o categorie vulnerabilă atunci când există suspiciuni în acest sens reieșite în urma întreprinderii demersurilor având ca scop identificarea timpurie a acestor persoane.

Cu această ocazie se stabilește și dacă există nevoi speciale procedurale și care este natura acestora pentru a fi luate măsurile adecvate cât mai curând posibil astfel încât respectivii solicitanți să beneficieze de sprijinul corespunzător inclusiv de timp suficient, de condițiile necesare pentru a avea un acces efectiv la proceduri și pentru a prezenta elementele necesare pentru motivarea cererii lor de azil.

Menționează faptul că un solicitant de azil poate fi inclus în una sau mai multe categorii vulnerabile și de asemenea poate avea nevoi speciale de recepție sau procedurale sau chiar ambele. Atunci când vulnerabilitatea este vizibilă este necesar ca aceasta să fie constatată și să fie informate cât mai curând posibil persoanele responsabile pentru luarea măsurilor necesare în vederea asigurării răspunsului adecvat la nevoile solicitantului în cauză.

La nivelul Direcției Azil și Integrare au fost întocmite formulare care sunt utilizate în diverse etape ale procedurii de azil pentru identificarea timpurie a solicitanților de azil vulnerabili.

*În cadrul vizitei de verificare a implementării recomandărilor s-a constatat că **această recomandare nu a fost implementată.***

- *În urma vizitei din 2016 s-a recomandat gestionarea cazurilor de discriminare pe criterii de orientare sexuală inclusiv prin respectarea preferințelor vestimentare care pot face parte din procesul de definire a imaginii de sine pentru o persoană LGBTI;*

Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu și Inspectoratul General pentru Imigrări au comunicat instituției Avocatul Poporului că la nivelul Centrului Giurgiu nu au existat discriminări pe criterii de orientare sexuală, persoanele LGBTI fiindu-le respectate preferințele vestimentare și comportamentale.

La data efectuării vizitei, potrivit informațiilor furnizate de conducerea centrului, în unitate nu erau cazate persoane autodeclarate LGBTI. Existau persoane LGBTI cazate într-un

hotel din apropierea centrului (hotel Steaua Dunării), costurile cazării fiind acoperite de către o organizație neguvernamentală în cadrul unui proiect.

- *În urma vizitei din 2016 s-a recomandat desfășurarea unor programe de intervenție psihologică individuală și de grup pentru beneficiarii centrului, cunoscând vulnerabilitatea acestor persoane și riscurile pentru sănătatea lor psihică;*

Inspectoratul General pentru Imigrări a transmis instituției Avocatul Poporului că programele de intervenție psihologică individuală și de grup pentru beneficiarii centrului sunt realizate periodic sub îndrumarea psihologului aflat sub contract în cadrul proiectului menționat la punctul nr. 3, activitățile urmând a fi preluate de către psihologul ce va ocupa funcția în urma concursului ce va fi reorganizat în prima jumătate a anului 2017.

În cadrul vizitei de verificare a implementării recomandărilor, conform opiniei psihologului echipei de vizită, centrul nu oferea programe de intervenție psihologică individuală ori de grup destinate persoanelor vulnerabile.

În ceea ce privește activitatea de asistență socială, potrivit asistentului social din cadrul echipei de vizită, activitatea centrului era direcționată exclusiv pe aplicarea procedurilor de obținere a statutului de azilant sau refugiat. Exista o bună colaborare cu cele patru organizații neguvernamentale prezente în centru, care prin diversele proiecte și programe pe care le desfășurau suplineau carența de personal și de activități pe plan social, medical și psihologic pentru beneficiarii centrului.

Fiecare minor cazat în centru avea desemnat un reprezentant legal de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu în conformitate cu dispozițiile art. 76-79 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată.

Centrul nu avea angajați asistenți sociali, activitatea specifică de asistență socială fiind realizată de ofițerul de reintegrare. Conducerea Centrului a menționat că în anul 2017, pe lângă activitățile săptămânale desfășurate în Centru în cadrul clubului (însușirea noțiunilor de limba română, discuții privind specificul cultural al țărilor din care provin, vizionări clipuri video și audio), au avut loc trei activități de orientare culturală în afara Centrului, la Muzeul Poliției de Frontieră Române Giurgiu și cu ocazia Zilei Mondiale a Refugiatului au avut loc activități culturale educative și sportive la Complexul Pădurea Balanoaia. S-a vizitat și Centrul de promovare și conservare a valorilor tradiționale, Muzeul Județean "Teohari Antonescu" Giurgiu.

Reprezentanții Centrului au mai precizat că activitatea de asistență socială era desfășurată în cadrul colaborării cu organizațiile neguvernamentale AIDROM și Jesuit Refugee Service (JRS) prin proiectul "Asistență și servicii complexe pentru solicitanții de azil din România". Activitățile desfășurate de asistentul social în cadrul proiectului au vizat consiliere socială, asistență acordată solicitanților de azil cazați în centrele de consiliere gestionate de AIDROM, asistență în vederea integrării culturale educaționale (activități de însoțire la instituțiile cu care se colaborează pe linie de integrare), fiind elaborate rapoarte de activitate și întocmite liste prezență eveniment. Pentru persoanele cu o formă de protecție se întocmesc planuri individuale de integrare.

Responsabilitatea acestor activități trebuie să fie, în principal a centrului, organizațiile neguvernamentale acționând în completarea serviciilor deja oferite de centru.

Din întrevederile cu persoanele străine cazate în centru, aceștia au menționat că sunt nemulțumiți de calitatea apei (considerată ca fiind nepotabilă), de lipsa igienei din bucătăria și din grupurile sanitare. Persoanele cazate în centru și-au exprimat totodată nemulțumirea cu privire la cuantumul sumei primite de la centru, față de insuficiența produselor de igienă personală, a hainelor și a încălțăminteii. De asemenea, persoanele cazate în centru au reclamat faptul că orele de limbă română nu se desfășurau cu regularitate.

Referitor la calitatea apei potabile reprezentanții centrului au menționat că ultimul buletin de analiză al apei potabile era din 2011. În anul 2016 a fost formulată o solicitare către Inspectoratul General pentru Imigrări dar nu a fost aprobată. Din studierea documentelor prezentate de reprezentanții centrului s-a constatat că la nivelul Centrului Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu au fost întreprinse demersuri la Inspectoratul General pentru Imigrări privind efectuării plății facturii din 28 iunie 2016, reprezentând contravalorii unei probe de apă potabilă din centru. Demersul a fost inițiat ca urmare a solicitării din iunie 2016 a Direcției Medicală-Centrul Medical Județean Giurgiu de a se efectua analize pentru controlul apei potabile. Prin adresa nr. 2736910/DL/SA din 4 iulie 2016 Inspectoratul General pentru Imigrări a comunicat centrului că la nivelul Inspectoratului General pentru Imigrări pentru locații din București și Otopeni au fost efectuate analize pentru controlul apei potabile la Direcția Medicală-Laboratorul de Epidemiologie C.M.D.T.A. "Dr. N. Kretzulescu" fără a implica costuri, iar factura din data 28 iunie 2016 emisă de Direcția de Sănătate Publică

Giurgiu nu poate fi plătită, având în vedere faptul că a fost angajată o cheltuială fără respectarea procedurilor legale de achiziție.

Recomandare :

-monitorizarea regulată și asigurarea calității corespunzătoare a apei potabile, având în vedere ca din 2011 și până la data efectuării vizitei n-au mai fost efectuate analize pentru controlul apei potabile;

Cu privire la aspectele sesizate de solicitanții de azil privind cuantumul sumei primite de la centru, insuficiența produselor de igienă personală și a articolelor vestimentare, potrivit informațiilor comunicate de reprezentanții centrului distribuirea de produse igienico-sanitare se făcea lunar, iar acordarea ajutorului financiar bilunar. Solicitanții de azil beneficiau, la cerere, conform dispozițiilor art. 55 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1251/2006 privind normele metodologice de aplicare ale Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, de hrană în limita sumei de 10 lei/persoană/zi, de îmbrăcăminte în limita sumei de 67 lei/persoană/sezon vară și de 100 lei/persoană/sezon iarnă și de alte cheltuieli, în limita sumei de 6 lei/persoană/zi, reprezentând cheltuieli cu transportul local, servicii culturale, presa, servicii de reparații și întreținere, cheltuieli cu produse de igienă personală. Drepturile de masa și alte cheltuieli prevazute la art. 55 se acorda solicitantului de azil, la cerere, prin plata bilunara, în avans și în numerar, a sumelor stabilite. **Având în vedere că din întreprinderile cu persoanele cazate în centru, acestea și-au exprimat nemulțumirea cu privire la insuficiența articolelor vestimentare, iar sumele alocate nu acoperă nevoile acestora, ar fi utilă pentru a veni în sprijinul solicitanților de azil, examinarea sumelor alocate pentru îmbrăcăminte în vederea stabilirii oportunității suplimentării acestora.**

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Efectuarea lucrărilor de reparații și igienizare a spațiilor de cazare a solicitanților de azil, precum și amenajarea unor spații de joacă și de desfășurare a activităților sportive în cadrul centrului;
2. Întocmirea unui program de curățenie, tradus în limbile străine vorbite de solicitanții de azil, în așa fel încât să fie asigurată ordinea și curățenia în spațiile de cazare ale solicitanților de azil;
3. Construirea unei rampe de acces în Centru precum și montarea de bare de susținere și deplasare pe culoare și la grupurile sanitare cu respectarea normelor în vigoare privind asistența pentru persoanele cu dizabilități ;
4. Respectarea criteriilor de cazare pe camere a solicitanților de azil potrivit prevederilor art. 36 alin. (1) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil aprobat prin Ordinul Ministrului afacerilor interne nr. 130/2016;
5. Monitorizarea regulată și asigurarea calității corespunzătoare a apei potabile, având în vedere ca din 2011 și până la data efectuării vizitei n-au mai fost efectuate analize pentru controlul apei potabile;
6. Continuarea demersurilor pentru adaptarea Centrului de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Giurgiu pentru nevoile persoanelor cu dizabilități;
7. Ocuparea postului vacant de psiholog și îndeplinirea atribuțiilor de evaluare și asistență psihologică potrivit Ordinului nr. 23/2015 privind activitatea de psihologie în Ministerul Afacerilor Interne;
8. Întocmirea unui plan de activități educative, sociale, recreative pentru persoanele vulnerabile și pentru alți străini care prezintă nevoi și interes și desfășurarea acestor activități conform unor planificări;
9. Examinarea sumelor alocate pentru îmbrăcăminte în vederea stabilirii oportunității suplimentării acestora având în vedere că solicitanții de azil au sesizat insuficiența articolelor vestimentare ;

10. Demersuri la autoritatea ierarhic superioară de a cuprinde în organigrama centrului a unui post de asistent social și ocuparea acestuia ;
11. Asigurarea asistenței minorilor cazați în centru și contactarea cu prioritate a specialiștilor din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu;

București, 29 noiembrie 2017